

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 3C/86/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814204655
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8814204655.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovaným: 1. J. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, 2. L. H., nar. XX.X.XXXX, bytom X. XXX, 3. J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, o zaplatenie 1.986,75 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. rade a 2. rade spoločne a nerozdielne a žalovaný v 3. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1456,95 eur

spolu s úrokom z omeškania

vo výške 9% ročne zo sumy 44,15 eur od 21.6.2011 do 11.2.2012 vo výške 2,56 eur,
vo výške 9% ročne zo sumy 44,15 eur od 21.7.2011 do 11.2.2012 vo výške 2,23 eur,
vo výške 9% ročne zo sumy 44,15 eur od 21.8.2011 do 11.2.2012 vo výške 1,89 eur,
vo výške 9% ročne zo sumy 44,15 eur od 21.9.2011 do 11.2.2012 vo výške 1,56 eur,
vo výške 9% ročne zo sumy 44,15 eur od 21.10.2011 do 11.2.2012 vo výške 1,23 eur,
vo výške 9% ročne zo sumy 44,15 eur od 21.11.2011 do 11.2.2012 vo výške 0,89 eur,
vo výške 9% ročne zo sumy 44,15 eur od 21.12.2011 do 11.2.2012 vo výške 0,57 eur,
vo výške 9% ročne zo sumy 44,15 eur od 21.1.2012 do 11.2.2012 vo výške 0,23 eur,
vo výške 9% ročne zo sumy 1456,95 eur od 12.2.2012 do zaplatenia,

a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Splnením povinnosti jedným zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť plnenia ostatných žalovaných.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu z a m i e t a .

Žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 55,53 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 100,08 eur na účet právneho zástupcu žalobcu TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 30.5.2014 domáhal voči žalovaným zaplata sumy 1.986,75 eur spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21.6.2010 do 11.2.2012 vo výške 67,65 eur a úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1986,75 eur od 12.2.2012 do zaplata a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 15.12.2011 medzi postupcom T. T., D..T., a postupníkom EOS KSI Slovensko, s.r.o., postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovaným. Ďalej uviedol, že pôvodný veriteľ a žalovaní v 1. a 2. rade uzatvorili dňa 24.2.2004 Zmluvu č. 561162990 (ďalej len „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej aj „VOP“). Na základe uvedenej Zmluvy T. T., D..T. poskytla žalovaným v 1. a 2. rade peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Žalobca zastáva názor, že Zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o úvere je podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka tzv. absolútnym obchodnom, a preto právne vzťahy zo zmluvy o úvere sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkového vzťahu. V takomto prípade použitie ustanovení Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy ani pri posudzovaní otázok premlčania, keďže všeobecná právna úprava premlčania je obsiahnutá v obchodnom práve, konkrétne v ustanoveniach § 387 a nasl. Obchodného zákonníka. To znamená, že aj v otázke premlčania je na daný vzťah potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Tento právny názor vyslovil aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí zo dňa 27.03.2013 sp.zn.: 6M Cdo 4/2012, ktorým zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Prešove. Právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 1.1.2008 sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkového vzťahu. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že do 31.12.2007 sa ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách a neprijateľných podmienkach upravených v §§ 52 až 54 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) vzťahovali len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti OZ, ako aj na zmluvu podľa § 55 OZ. Zmluva o úvere bola upravená len v Obchodnom zákonníku (ďalej len „ObZ“) a v Zákone o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. (ďalej len ZoSÚ). V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 OZ. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 OZ sa nespravujú nároky vzniknuté pred 1.1.2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 1.1.2008 (§ 879j OZ). To znamená, že pokiaľ pred dňom 1.1.2008 bola uzavretá zmluva o úvere, kde bol dlžník spotrebiteľom, nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 1.1.2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa ust. § 52 až 54 OZ. Ak je účastníkom zmluvného vzťahu spotrebiteľ, je potrebné aplikovať ust. ZoSÚ (lex specialis). Práva a povinnosti, ktoré nie sú v tomto zákone, tak je potrebné aplikovať ustanovenia ObZ. Použitie Občianskeho zákonníka bolo do 31.12.2007 prípustné len podľa § 1 ods. 2 ObZ, t.j. v prípadoch, ak niektoré otázky nebolo možné riešiť podľa Obchodného zákonníka. Právna dovolenosť, či rozpor s dobrými mravmi môžu byť posudzované len podľa právnych predpisov platných v čase uzavretia zmluvy. K uvedenému zaujal nepriamo právne stanovisko aj Najvyšší súd SR na strane č. 4 rozsudku spis. zn.: 5 Obo 56/2007 zo dňa 04.06.2008, v ktorého odôvodnení uviedol: „Keďže uplatnená pohľadávka vyplýva zo zmluvy o úvere, súd prvého stupňa rovnako správne aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže v prípade tohto zmluvného typu ide o absolútny obchod, takže nie je relevantné, že žalovaná nie je podnikateľkou.“ Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 4.131,92 eur, ktorá pozostávala z istiny 3.785,15 eur riadneho úroku 68,36 eur, úroku z omeškania 269,44 eur a ostatného príslušenstva 8,97 eur v súlade s prílohou k zmluve o postúpení, kde postupca T. T., D..T. deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Sumu 8,97 eur predstavujúcu ostatné príslušenstvo a poplatky a sumu 269,44 eur predstavujúcu úrok z omeškania si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Podľa Zmluvy postupca poskytol žalovanému úver vo výške 3319,39 eur, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 44,15 eur vždy k 20 dňu v mesiaci. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje splátky úveru splatné od 20.06.2010 do 20.02.2014 v počte 45 a celkovej výške 1 986,75 eur. Splátky pôvodne splatné od 20.02.2012 do 20.02.2014 sa stali splatnými dňa 11.02.2012 kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Zvyšné splátky úveru si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje úrok z omeškania v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 OZ počnúc dňom splatnosti každej splátky úveru

samostatne. Pri splátkach, ktorých splatnosť mala vzniknúť po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dňa 11.02.2012 si žalobca uplatňuje úrok z omeškania od toho dňa. Žalovaný odo dňa postúpenia pohľadávky uhradil na uplatňované splátky 0 eur. Dlžná suma pozostáva z 45 neuhradených splátok úveru v celkovej výške 1 986,75 eur (t.j. rozdiel medzi neuhradenými splátkami úveru a súčtom všetkých mesačných platieb započítaných na tieto splátky). Zo splatných splátok úveru a na základe uhradených platieb si žalobca vyčísluje úrok z omeškania nasledovne: 9% zo sumy 44,15 eur od 21.06.2010 do 11.02.2012 vo výške 6,53 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.07.2010 do 11.02.2012 vo výške 6,21 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.08.2010 do 11.02.2012 vo výške 5,87 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.09.2010 do 11.02.2012 vo výške 5,53 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.10.2010 do 11.02.2012 vo výške 5,20 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.11.2010 do 11.02.2012 vo výške 4,87 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.12.2010 do 11.02.2012 vo výške 4,54 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.01.2011 do 11.02.2012 vo výške 4,20 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.02.2011 do 11.02.2012 vo výške 3,86 eur, sumy 44,15 eur od 21.03.2011 do 11.02.2012 vo výške 3,56 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.04.2011 do 11.02.2012 vo výške 3,22 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.05.2011 do 11.02.2012 vo výške 2,90 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.06.2011 do 11.02.2012 vo výške 2,56 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.07.2011 do 11.02.2012 vo výške 2,23 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.08.2011 do 11.02.2012 vo výške 1,89 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.09.2011 do 11.02.2012 vo výške 1,56 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.10.2011 do 11.02.2012 vo výške 1,23 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.11.2011 do 11.02.2012 vo výške 0,89 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.12.2011 do 11.02.2012 vo výške 0,57 eur, zo sumy 44,15 eur od 21.01.2012 do 11.02.2012 vo výške 0,23 eur, zo sumy 1 986,75 eur od 12.02.2012 do zaplattenia.

Žalovaní v 1. a 2. rade sa k žalobe žalobcu nevyjadrili.

Žalovaný v 3. rade uviedol, že žalobu žalobcu obdržal, porozumel jej obsahu. Pokiaľ sa týka sumy, ktorú si uplatňuje žalobca, nemá námietky, ale dal do pozornosti, že bol v predmetnom právnom vzťahu len ručiteľom. J. H. D. L. H. chodili za ním a plakali, že potrebujú ručiteľa, aby mohli dostať pôžičku, preto išiel za ručiteľa. V súčasnej dobe je situácia taká, že oni majú dôchodky a stavajú spolu so synom dom, preto nevidia dôvod, prečo by nemohli zaplatiť pôžičku oni. On z týchto dôvodov nie je ochotný platiť za nich nič.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, a to Zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 24.2.2004, Všeobecnými obchodnými podmienkami v znení dodatku zo dňa 30.9.2003, Dohodou o ručení zo dňa 24.2.2004, Oznameniami o postúpení pohľadávky adresovanými žalovaným zo dňa 27.12.2011, Výzvou k úhrade zo dňa 23.1.2012, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2011 medzi T. T., D..T.. a žalobcom a prílohou č. 1 k tejto zmluve o postúpení zo dňa 15.12.2011, Pokusmi o zmier zo dňa 9.5.2014. Ďalej vykonal dokazovanie oboznámením sa s písomným podaním žalobcu zo dňa 15.7.2014 a Dohodou o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 22.6.2012, výpoveďou žalovaného v 3. rade a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Postupca T. T., D..T.. ako veriteľ a žalovaní v 1. a 2. rade ako dlžníci uzavreli dňa 24.2.2004 v súlade s ust. § 497 až 507 Obchodného zákonníka Zmluvu o splátkovom úvere č. 0561162990. Podľa článku. I. zmluvy, predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve. Výška úveru bola 3.319,39 eur (1000.00,-Sk), úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 9,30 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 44,15 eur (1.330,- Sk) splatných k 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.3.2004 a konečná splatnosť úveru dňa 20.2.2014. Účelom úveru bola rekonštrukcia domu.

Podľa bodu 1. článku V. zmluvy, dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami veriteľa, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlasuje, že sa oboznámil so sadzobníkom a súhlasí s ním, pričom pre účely zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané veriteľom s účinnosťou od 1.8.2002.

Ako vyplýva z bodu 2. článku V. zmluvy všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v úverovej zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami VOP, ktoré sú súčasťou zmluvy, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí.

Podľa bodu 3. článku V. zmluvy zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

V zmysle Článku 7., bod 7.2.4. Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“), banka poskytne splátkový úver, t. j. peňažné prostriedky do výšky určenej v zmluve o úvere a po splnení podmienok uvedených v zmluve o úvere a to takým spôsobom, že pripíše peňažné prostriedky v prospech účtu uvedeného v základných podmienkach zmluvy o úvere. Vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a úrokov sa uskutoční formou splátok klienta.

Ako vyplýva z Článku 7., body 7.3.2., 7.3.3. VOP, pohľadávku z úveru, ktorá sa skladá z istiny, jej súčasti a príslušenstva spláca Klient pravidelnými splátkami, periodicitou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy o úvere. Splátka je uhradená včas, ak je pripísaná na účet banky najneskôr v deň splatnosti splátky a banka má možnosť poukázanou sumou nakladať.

Podľa Článku 7, bod 7.4.2. VOP, úver sa úročí denne odo dňa poskytnutia úveru do dňa predchádzajúceho dňu splatenia úveru. Klient je povinný zaplatiť banke úroky z úveru v posledný deň každého úrokového obdobia, t. j. časového obdobia dohodnutého v zmluve o úvere resp. spôsobom v nej dohodnutým, počas ktorého sú Bankou účtované úroky, na konci ktorého sú úroky splatné a po ktorom môže nasledovať ďalšie úrokové obdobie.

V zmysle Článku 7., bod 7.6.1. VOP, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany Klienta alebo, ak je Klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré tvoria viac ako 10 dní, banka je oprávnená a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požiadať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere, a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti, b) vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť. Účinnosť výpovede banky nastáva okamžite bez výpovednej lehoty, dňom jej doručenia klientovi. Odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká záväzok klienta splatiť pohľadávku banky vrátane jej príslušenstva.

Podľa predloženej Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1599/2011/CE zo dňa 15.12.2011 spolu s jej prílohou, kde je uvedené meno a priezvisko, rodné číslo žalovaných, spolu s číslom úverového účtu a dátumom uzavretia zmluvy, došlo k postúpeniu pohľadávky z postupcu - T. T., D..T.. na postupníka - žalobcu, čím je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2011 vyplýva, že istina úveru po splatnosti predstavuje sumu 3.785,15 eur, výška omeškaných splátok predstavuje 4116,63 eur, dátum poslednej úhrady bol 22.7.2009, počet dní omeškania bol 1243, úroky z omeškania predstavujú sumu 269,44 eur a úroky z úveru 68,36 eur, pričom splatnosť úveru nastala dňa 20.2.2014.

Žalobca výzvou k úhrade zo dňa 23.1.2012 vyzval žalovaného v 1. rade na okamžité úhradenie čiastky 4.318,32 eur najneskôr do dňa 2.2.2012.

Právny zástupca žalobcu listami zo dňa 9.5.2014 označenými ako Pokus o zmier, vyzval žalovaných na úhradenie pohľadávky spolu v sume 6.095,27 eur, pozostávajúcej z neuhradeného úveru vo výške 3.853,51 eur, zmluvného/zákonného úroku vo výške 1.813,55 eur, úroku z omeškania vo výške 254,15 eur, zmluvného úroku v sume 15,29 eur, nákladov klienta v sume 8,97 eur a dlžníkom uznaných nákladov inkasného konania v sume 150 eur.

Postúpenie predmetnej pohľadávky oznámil právny predchodca žalobcu žalovaným listami zo dňa 27.12.2011.

Z dohody o ručení zo dňa 24.2.2004 medzi pôvodným veriteľom T. T. D..T. a ručiteľom žalovaným v 3. rade vyplýva, že tento sa zaviazal uspokojiť pohľadávku žalovaných v 1. a 2. rade zo zmluvy o splátkovom úvere č. 0561162990 v prípade, ak dlžníci neuhradia veriteľovi pohľadávku riadne a včas.

Dňa 22.6.2012 bola uzatvorená Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku (ďalej len „Dohoda“) medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade. V Článku 2. Dohody - Uznanie záväzku, žalovaná ako osoba uvedená v bode 1.2 uznala čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom, s tým, že dlžná suma pozostáva z istiny v sume 3785,15 eur, ostatného príslušenstva podľa zmluvy v sume 8,97 eur, nákladov na inkasné konanie v sume 150 eur, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 3785,15 eur za dobu od 15.12.2011 do dňa splatnosti poslednej splátky podľa dohody. V Článku 3. Dohody - Forma splatenia záväzku, bod 3.1. osoba uvedená v bode 1.2. vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

V zmysle § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

V zmysle § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré

a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby,

b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lešť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

V zmysle § 23a ods. 1. a 2. zákona o ochrane spotrebiteľa, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Typová zmluva nesmie obsahovať

a) neprímerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä

1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby,

2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu;

b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2004 začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V zmysle ustanovenia § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanovením § 53 a 54 tohto zákona a s ustanovením tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, preto súd považuje za podstatný súlad spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania s ust. § 53 a 54 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.2004 i keď zmluva bola medzi účastníkmi konania uzavretá dňa 24.2.2004.

Z § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.2004 (ďalej len „Občiansky zákonník“) vyplýva, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ako vyplýva z § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plyní odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V zmysle § 111 Občianskeho zákonníka, zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Podľa § 511 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

V zmysle § 533 Občianskeho zákonníka, kto bez súhlasu dlžníka dohodne písomne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho peňažný záväzok, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zviazaní spoločne a nerozdielne. Ustanovenie § 531 ods. 4 tu platí obdobne. Podľa § 531 ods. 4 Občianskeho zákonníka, námietky, ktoré má voči veriteľovi pôvodný dlžník, môže uplatniť aj osoba, ktorá dlh prevzala.

Ako vyplýva z § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 546 Občianskeho zákonníka, Dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

Ako vyplýva z § 548 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, učiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nespĺnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník. Uznanie dlhu dlžníkom je účinné voči ručiteľovi, len keď s ním vysloví súhlas.

V zmysle § 1 ods. 1, ods. 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu,

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní. Ak ho nespĺní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Na predmetnú úverovú zmluvu, kde účelom úveru bola rekonštrukcia domu sa v zmysle § 1 ods. 1 písm. a) zákona NR SR č. 285/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov nevzťahuje tento zákon, no súd je toho názoru, že žalovaným má byť pri posúdení nárokov žalobcu z predmetnej

zmluvy poskytnutá ochrana v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené závery, keďže nepochybne ide v danom prípade o spotrebiteľskú zmluvu, ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka predstavuje korektív pre použitie ustanovení Obchodného zákonníka a to aj napriek charakteru úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu. Uvedené znamená, že Obchodný zákonník možno v prípade spotrebiteľskej zmluvy aplikovať iba tam, kde nenarazí na obmedzenia vyplývajúce z Občianskeho zákonníka.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že k uzatvoreniu zmluvy o splátkovom úvere medzi účastníkmi konania došlo dňa 24.2.2004, pričom bol žalovaným v 1. a 2. rade poskytnutý úver vo výške 3.319,39 eur, úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 9,30 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 44,15 eur splatných k 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.3.2004 a konečná splatnosť úveru dňa 20.2.2014.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že ust. čl. V bod 3. zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 24.2.2004 v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovaných ako spotrebiteľov, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Uvedené ustanovenie zmluvy (čl. V bod 3.) je tak možné považovať aj za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Vzhľadom na vyššie uvedené, nie je možné akceptovať, aby na inštitút ako je napríklad odstúpenie od zmluvy resp. premlčanie v typickej občianskoprávnej veci mala dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. V bežných medziľudských vzťahoch môže použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah v rozpore s princípom právnej istoty a dôvery v objektívne právo narážať na predstavy spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske právo a nie Obchodný zákonník.

V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp.zn. 20Co/35/2011, rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013 sp.zn. 1Co/95/2013.

Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.01.2014 sp.zn. 19Co/98/2013 „...aj keď je úverová zmluva absolútnym obchodom a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, a teda že úprava Občianskeho zákonníka je pre nepodnikateľov výhodnejšia a obchodnoprávnu úpravu nemožno považovať za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení od zmluvy predpokladala zároveň zosplatnenie úveru. Preto na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti právneho úkonu - odstúpenie od zmluvy dopadá úprava občianskeho práva.“

Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách (porov. Kristián Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľstvi Aleš Čeněk).

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Žalobca si žalobou uplatňuje iba svoj nárok na 45 neuhradených splátok úveru splatných odo dňa 20.6.2010.

Do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, je potrebné začiatok plynutia premlčacej doby stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Nepremlčuje sa teda celú dlh naraz, ale každá jednotlivá splátka úveru má samostatnú trojročnú premlčaciu dobu. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná na súde dňa 30.5.2014, jedná sa o splátky splatné najneskôr 30.5.2011. Nepremlčanými splátkami tak sú splátky splatné tri roky späťne od podania žaloby. Keďže v danom prípade bola splatnosť jednotlivých splátok dohodnutá k 20. dňu v mesiaci, nepremlčanými splátkami sú tie, ktoré sú splatné odo dňa 20.6.2011 do 20.2.2014. Jedná sa tak o 33 nepremlčaných splátok po 45,15 eur, teda spolu ide o istinu a úrok z úveru v sume 1.456,95 eur. Uvedený nárok súd považuje za dôvodný, preto ho žalobcovi v uvedenom rozsahu priznal. Nárok

žalobcu na 12 premlčaných splátok splatných pred 30.5.2011, ktoré boli žalobcom tiež uplatnené, súd ako nedôvodný zamietol.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka, súd poukazuje na výklad uvedený vyššie a zároveň na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013, podľa ktorého „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

V danom prípade, keďže ide o zmluvu spotrebiteľskú, súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý činil 9,30 % ročne.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov vo februári 2004 činil úrok 6,75% p.a. Z toho je zrejmé, že ročný úrok dohodnutý medzi účastníkmi v danom značne neprevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za primeranú a v súlade s dobrými mravmi.

V časti uplatnených úrokov z omeškania súd žalovaných zaviazal k zaplateniu úrokov z omeškania v zákonnej výške 9 % ročne zo súm jednotlivých splátok do zosplatnenia úveru (8 splátok splatných od 21.6.2011 do 11.2.2012) odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia, ako to požadoval žalobca, ktorý úrok z omeškania je v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase, kedy došlo k omeškaniu. Odo dňa 21.6.2011 až do 11.2.2012 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 1% p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú výšku 9 % ročne. Zároveň žalobcovi priznal úroky z omeškania z 33 zosplatnených splátok úveru v sume 1456,95 eur odo dňa 12.2.2012 (k zosplatneniu došlo 23.1.2012, pričom lehota na úhradu celej dlžnej sumy bola žalobcom stanovená na deň 2.2.2012) do zaplatenia. Odo dňa 12.2.2012 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 1% p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú výšku 9 % ročne.

Súd tak považoval nárok žalobcu v uvedenom rozsahu za dôvodný a priznal žalobcovi sumu 1456,95 eur pozostávajúcu z istiny a úroku z úveru a zároveň úroky z omeškania.

Zároveň pokiaľ ide o platby žalovaných, je potrebné uviesť, že podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2011 bol dátum poslednej úhrady 22.7.2009. Žalovaní teda uhradili platby a premlčanú časť dlhu, tieto platby tak nemohli byť zarátané na žalobcovi priznané nepremilčané splátky.

Žalobca si svoj nárok v konaní uplatňoval proti žalovanej v 2. rade aj z titulu toho, že s ňou dňa 22.6.2012 uzatvoril Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku (ďalej len „dohoda“) a z toho, že žalovaná v 2. rade v tomto dokumente prehlásila, že má vedomosť o premlčaní dlhu a o jeho následkoch.

Žalovaná dňa 22.6.2012 podpísala vyššie uvedenú dohodu. Napriek tomu, že v čase podpisu dohody ešte nemala byť pohľadávka žalobcu premlčaná, v bode 3.1 dohody je uvedené, že žalovaná v 2. rade vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. V danom prípade totiž ide o predformulovaný obsah dohody. Samotné uznanie dlhu je spojené s dohodou o uzavretí splátkového kalendára, pričom je možné mať pochybnosti o tom, že žalovaná si bola vedomá dôsledkov uznania dlhu, najmä predĺženia premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľ, ktorému išlo najmä o to, aby mohol uhradiť dlh v splátkach, keďže sociálna situácia mu nedovoľovala uhradiť dlh naraz, musel podpísať celý formulár aj s uznaním záväzku, pričom priemerne informovaný spotrebiteľ ho mohol chápať iba ako dohodnutý splátkový kalendár. Vzhľadom na takto predformulovaný obsah možno mať vážne pochybnosti aj o tom, že ide o skutočný prejav vôle žalovanej v 2. rade uznať dlh a nejde iba o vôľu uzavrieť dohodu o splátkach so žalobcom.

Tak ako súd vyššie uviedol, právny vzťah medzi účastníkmi konania je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a teda na tento je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu a teda aj na právny úkon uznania dlhu žalovanou. Dohodu je potrebné považovať za dodatok k predbežne formulovanej štandardnej zmluve, teda k spotrebiteľskej zmluve, z ktorej žalobca odvodzuje svoj právny nárok. Právny režim predbežne formulovanej štandardnej zmluvy definovaný v čl. 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, teda nevyhnutne musí dopadať aj na predmetnú dohodu.

Súd predmetnú spotrebiteľskú vec podrobil aj z pohľadu súdnej kontroly nekalých obchodných praktík. Inštitút nekalej obchodnej praktiky je zákonným termínom, ktorý nie je možné prehliadať ani v rovine súkromného práva.

V prípade, že žalobca uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu takto uplatnenému právu. Ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky, ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Konaním v rozpore s dobrými mravmi na účely zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. (účinný v čase podpisu dohody) sa rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej dohody (§ 4 ods. 8 zák. o ochrane spotrebiteľa).

U iných praktík ako sú taxatívne uvedené v prílohe č. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa je pre záver o nekalosti dôležitá existencia nižšie uvedených aspektov.

Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov (§ 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa).

Odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (§ 2 písm. u) zákona o ochrane spotrebiteľa).

Podstatným narušením ekonomického správania spotrebiteľa sa rozumie využitie obchodnej praktiky na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil (§ 2 písm. r) zákona o ochrane spotrebiteľa).

Zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody zo dňa 22.6.2012, súd hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Uznanie dlhu žalovanou súd považuje za právne neúčinné, pretože, ako už súd uviedol vyššie, žalovaná nemala vedomosť o následkoch uznania dlhu, ktoré je zakomponované do dohody, pričom je možné mať pochybnosti o tom, že ide o skutočný prejav vôle žalovanej uznať dlh a nejde iba o vôľu uzavrieť dohodu o splátkach so žalobcom. Z uvedeného je zrejmé, že pri dostatku informácii by žalovaná uvedenú dohodu nepodpísala.

Ak by žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou, nepoužil by jeden formulár, ktorý obsahuje dohodu o splátkach ako dvojstranný právny úkon, zároveň uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon. Takto vytvorený formulár pôsobí na spotrebiteľa prinajmenšom máťúco, pričom možno predpokladať, že práve to je jeho účelom. Je potrebné tiež poznamenať, že žalovaná podpísala dohodu ako osoba prístupujúca k dlhu napriek tomu, že bola účastníkom predmetného právneho vzťahu z úverovej zmluvy ako dlžník.

Zo samotného znenia dohody je zrejmé, že sa jedná o formulárový dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok žalovanej strane vo forme povolenia splátok dlhu, no jeho skrytým cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie žalobného nároku. Zo samotného textu predmetnej dohody vyplýva, že ide o formulár, ktorý žalobca používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov a údaje o dlžníkoch sú následne do formulára dopisované rukou. Ak dlžník podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj záväzok, ale aby dosiahol možnosť uhrádzať svoj dlh v splátkach. Uznanie záväzku je cieľ sledovaný žalobcom, nie však žalovanou ako spotrebiteľom, ktorá obsah formulára nemôže nijako ovplyvniť.

Keďže súd zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, lebo pri uzavretí predmetnej dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti a čestnosti, tak ako sa nimi súd zaoberal a uviedol vyššie a ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, a teda absolútne neplatný, súd preto neposkytol ochranu takto uplatnenému právu.

Súd žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal súd na plnenie žalobcovi spoločne a nerozdielne v súlade s § 511 Občianskeho zákonníka a bodom 19.8. Všeobecných obchodných podmienok podľa ktorého ak je na strane Klienta ako účastníka právneho vzťahu medzi Bankou a Klientom viac osôb, sú záväzky týchto osôb voči Banke spoločné a nerozdielne, pokiaľ tieto VOP, osobitné obchodné podmienky alebo Zmluva neurčia inak.

Vo výroku rozsudku, ktorý ukladá povinnosť dlžníkovi i ručiteľovi zaplatiť žalovanú pohľadávku tomu istému veriteľovi, u každého z nich však zo samostatného právneho dôvodu, treba jasne vyjadriť okrem iného aj povahu záväzku, najmä z hľadiska toho, či sú dlžník a ručiteľ povinní plniť každý celú pohľadávku a či splnením pohľadávky jedným z nich zanikne povinnosť druhého (R 2/1975).

Pri uvedenej formulácii nezakladá súdne rozhodnutie v rozpore s hmotnoprávnym základom veci dva samostatné výroky o povinnosti dlžníka a ručiteľa zaplatiť veriteľovi rovnakú sumu s príslušenstvom. Súčasne je pre úplnosť vyjadrenia hmotnoprávných vzťahov medzi účastníkmi konania potrebné, aby súd v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že určitú sumu, ktorú vo výroku prisúdil spolu s príslušenstvom, je jeden zo žalovaných povinný zaplatiť ako dlžník veriteľa a druhý ako ručiteľ dlžníka. Nie je totiž vhodné, aby výrok rozsudku obsahoval také skutočnosti, ktoré svojou povahou patria do odôvodnenia rozhodnutia.

Súd preto žalovaného v 3. rade ako ručiteľa podľa dohody o ručení zo dňa 24.2.2004 zaviazal na plnenie v súlade s § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže žalovaní v 1. a 2. rade ako dlžníci po výzve veriteľa dlh, za ktorý ručiteľ zodpovedal, nespĺnili.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca vyčíslil trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 119 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 214,50 eur.

Tarifnú hodnotu konania predstavuje suma 1.986,75 eur, z ktorej sumy odmena za jeden úkon právnej služby predstavuje podľa §10 ods.1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhlášky“) sumu 81,33 eur.

Právnomu zástupcovi žalobcu vznikli trovy právneho zastúpenia podľa vyhlášky, ktoré sú vyčíslené takto:

-odmena v sume 162,66 eur za 2 úkony právnej služby podľa §10 ods.1 a § 13s ods.1 písm. a) c) vyhlášky. Paušálna náhrada podľa §16 ods.3 vyhlášky je v roku 2014 vo výške 8,04 eur spolu náhrada za 2 úkony predstavuje sumu 16,08 eur:

-prevzatie a príprava zastúpenia.....81,33 eur + 8,04eur

-podanie návrhu na začatie konania..... 81,33 eur + 8,04 eur

Spolu odmena a paušálna náhrada predstavuje sumu 178,74 eur.

Podľa §18 ods. 3 vyhlášky ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa odmena a náhrady podľa tejto vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného právneho predpisu. Právnomu zástupcovi žalobcu patrí DPH vo výške 20% zo sumy 178,74 eur, vo výške 35,75 eur. Spolu trovy právneho zastúpenia predstavujú 214,49 eur.

Ďalej žalobcovi vznikli trovy konania za súdny poplatok za návrh vo výške 119,- eur.

Z uplatnenej sumy 1.986,75 eur s úrokom z omeškania žalobcovi bolo priznaných iba 1456,95 eur spolu s úrokom z omeškania. Žalobcov úspech tak predstavoval 73,33% a neúspech 26,67 %.

Celkové trovy vynaložené žalobcom pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 119 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 214,49 eur. Po odrátaní neúspechu žalobcu v konaní od jeho úspechu (73,33% - 26,67 %), žalobca má právo na náhradu trov vo výške 46,66 %, žalobcovi teda súd priznal náhradu trov konania vo výške 55,53 eur za zaplatený súdny poplatok a vo výške 100,08 eur

ako trovy právneho zastúpenia. Na náhradu trov konania súd zaviazal v prevažnej miere neúspešných žalovaných.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.